Regd No. N 45 / M. 3813

గోలకొండ కవులసంచిక

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

హైదరాబాద నిజాంరాష్ట్రపరిపాలనము

హైదరాబాదు - దక్కన్ 3 అర్దిబెహిష్టు ౧౩౪౭ ఫ.
శా. శ. ౧౮౫౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర ఫాల్గుణ శు॥ సోమవారము

సంపుటము ౧౨ } { సంచిక ౨౫

ఇటలీకి ధన సహాయము చేయకూడదని బ్రిటిషు లేబరు పక్షమువారి పట్టుదల

ఇటలీదేశము ఆర్థికముగ చిక్కులు పడుచున్నందున బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ధనసహాయము చేయదలచినదనియు, అట్లు చేయుటకు లేబరు పక్షము ఎంతమాత్రము అంగీకరించదనియు బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో జరిగిన ప్రశ్నోత్తరములవల్ల స్పష్టముగ యేర్పడుచున్నది. ఈక్రింద వివరించిన ప్రశ్నోత్తరములు యీ విషయమును తెలుపగలవు.

...

స్పెయిను రాష్ట్రములో చైనా సైనికుల చిక్కుస్థితి

లండను మార్చి 3

మాలవ్యా పండితుని కాయకల్పచికిత్స పూర్తియగుట

ఇందూరు సంస్థానములో హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశానుమతి

ప్రభుత్వపు బావులను, పబ్లిక్ హోటళ్లను, బండ్లను ఉపయోగించుకొనుటకు అధికారము

ఇందూరు మహారాజుగారి ప్రకటన

జిల్లా అధికారులకు ఆజ్ఞలు

ఇందూరు 3 మార్చి

ఇందూరు సంస్థానముయొక్క గెజెటు (ఆరిడా)లో ప్రకటింపబడిన మహారాజా యశ్వంతరావు హోల్కరు బహదరు గారి ఈక్రింది ప్రకటనగలదు:—

"హిందువులలో అనేకులకు అనాదియుండుట ధర్మశాస్త్ర సమ్మతము గాని, న్యాయసమ్మతము గాని కాదని ... అని పించుచుండుటచేతను, ఇటీవల నిమ్నజాతులవారలకు ... చేయుటకు ... అస్పృశ్యతాచారమును ... తొలగించవలెననియు మా నిశ్చయము కలుగుటచేతను,

విచారణచేయగా నిమ్నజాతులకు ఈక్రింది అంశములకు సంబంధించిన ఇబ్బందులు కలవని మాకు తెలియవచ్చుటచేతను,—

౧. దేవాలయములలోకి పోవుటకు ఆటంకము, ౨. బావుల నుపయోగించుకొనుట, ౩. హోటళ్లను విశ్రాంతి భవనములను ఉపయోగించుకొనుట, అందరును వాడుకొను బండ్లను ఉపయోగించుకొనుట, ౪. కొన్ని మొహల్లాలలో నివాసము, ౫. పాఠశాలలలో విద్య, ౬. ప్రభుత్వోద్యోగములలో అవకాశము, ౭. అందరికి వాడుకొనవచ్చిన ... భవనములలోను, ఆఫీసులలోను ప్రవేశము, ...

ఈ సంస్థానముయొక్క హద్దులలోనుండు సంస్థాన దేవాలయము లన్నిటిలోను మేము చేయు నిబంధనల ప్రకారము హరిజనులకు దర్శనము చేసుకొననీయవలెను.

ఇప్పుడుండు బావులను, ఇకమీద ప్రభుత్వముచే నిర్మించబడు బావులను ఎట్టి భేదము లేకుండ అన్ని తెగలవారలకును వాడుకొనుట కీయవలెను.

ఇది మా విధానము. కాని దీని నమలుచేయుటలో, ఇప్పుడున్న బావుల విషయమందు, జిల్లా అధికారులు స్థానికావసరములనుబట్టియు, స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టియు తమ వివేకము నుపయోగించవలసియున్నది.

అందరును పోదగిన ప్రదేశములను, హోటళ్లు, విశ్రాంతిభవనములు, ... హరిజనులు ... ఎట్టి సంకోచములేకుండ ఉపయోగించుకొనుటకై వీలుకల్పించుట తత్సంబంధ యజమానులవిధి.

పురపాలక సంఘములకు సంబంధించినమంత్రి ... పరిస్థితులను దృష్టిలోనుంచుకొని, తన వివేక ముపయోగించి హరిజనుల ... ఉపయోగించుకొనదగిన అన్ని ప్రదేశములలోను ఇండ్లను కట్టుకొననీయవలెను ...

ప్రభుత్వమువారి విద్యాసంస్థలలో హరిజన శిశువులను ఎట్టి ఆటంకములేక రానీయవలెనని ఇప్పుడున్న ఆజ్ఞలను సంపూర్ణముగ, ... అమలుచేయవలెను.

...

ఐర్లండు విభజన రద్దు సమస్య తేలకుండుట

పాలస్టైనులో బ్రిటిషు విమానముల బాంబులు

బీహారులో రాజకీయఖైదీల విడుదల

సెటుకౌన్సిలు సభ్యులు ఆగ్రహముతో లేచిపోవుట

బెంగాలులో ఉచిత ప్రారంభ విద్య

స్పెయినురాష్ట్రములో జపాను విజయములు

మా రాజ్యములలో ఇతరులజోక్యము సహింపము

బ్రిటిష్ జర్మనీల సంప్రతింపు

ఫ్రాంసువారికి యుద్ధసామగ్రి సరఫరా

షాహిద్ గంజ్ అల్లరి

ఆస్ట్రియా ప్రభుత్వమునకును, నాజీలకును సంఘర్షణ

హిమాలయపర్వతారోహణము

జపాను సేనలు చైనా సైన్యముతో చేరుట

రాష్ట్రీయ వార్తలు

మద్యపాన నిరోధక దినము

పలువురు మద్య విసర్జన ప్రమాణము చేయుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

బూర్గంపాడు, మార్చి ౪

నిన్నటిరోజున స్థానికాధికారుల ప్రోత్సాహమున గ్రామములో మద్యనిషేధమునుగురించి చాటింపులు చేయబడి అధికారులు, పిల్లలు గ్రామప్రముఖులెల్లరు కచేరీయందు సమావేశమై, అక్కడనుంచి త్రాగుడు మానుడని ప్రబోధించుచు పాటలు పాడుచు ఊరేగింపు జరిపిరి. బజారుసావిడిలో ఎల్లరు సమావేశమైరి. మద్యపాన నిషేధమునుగురించి ఉపన్యాసము లొసంగబడెను. మద్యపాననిరోధక కేంద్రసంఘమువారి కోర్కెననుసరించి ఆంధ్రవాఙ్మయసేవా సమితి సభ్యులు రచించిన పద్యములు పాటలు చదువబడెను. ...

కారేపల్లిలో

(ఒక విలేఖరి)

కారేపల్లి 30-X-౪౭

...

మద్దూరులో

(ఒక విలేఖరి)

...

నిజాం సాగరులో

(ఒక విలేఖరి)

...

నిజామాబాదులో

(స్వకీయ విలేఖరి)

నిజామాబాదు ౩ మార్చి

...

మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము

వేయిమంది బీదలకు అన్నదానము

(ఒక విలేఖరి)

...

కోట ప్రాకారములు కూలిపడుట

ఒక హరిజను మృతినొందెను;

శవమునకు గొప్ప ఊరేగింపు

(స్వకీయ విలేఖరి)

...

మహోత్సవనియమావళి ఉల్లంఘన

నిజామాబాదు ఆర్యసమాజికులపై అభియోగము

(స్వకీయ విలేఖరి)

...

హరిపుర కాంగ్రెసుకు వెళ్ళిన నిజామాబాదుజిల్లా ఆంధ్రులు

...

మద్యపాన నిషేధమువలన కల్లుసారాయిలోళ్లు కట్టివేయబడిన

గౌడుల గతి ఏమి?

"నిజాంరాష్ట్ర గౌడసంఘ" సూచన

...

ఇట్లు జాతీయ సేవకులు

డి. అంజయ్య గౌడు, భువనగిరి

ఈ. నారాయణగౌడు, రాజాపేట

కల్లు దుకాణముల మూసినచో నష్టమెవరు భరించవలెను?

...

బహుధాన్య ఉగాది ఆంధ్రోత్సవములు

తెలంగాణమంతటను జరుపవలెను;

సురవర్ల శ్రీరామమ్మసింహాం

...

అబిసీనియాకు ఇటలీదే ఆధిపత్యము

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మంగీకరించుట

లండను మార్చి ౪

బిటనులోను, అబిసీనియా దేశమునకును తంతివార్తలను తెలిపే సందేశములను పంపుచున్న కంపెనీలో పూర్వపు అబిసీనియా చక్రవర్తి యగు హెయిలీ సెలాసీగారికి కొన్ని వాటాలు వచ్చియుండెను. ఆ వాటాల కొలూకు అసలు

[illegible]

చిక్కులకు కారణము

[illegible]

చైనా విమానశాఖలో చీలికలు, ఈర్ష్యలు

చియాంగ్ కేషెక్ తన మంత్రిపదవికి రాజీనామా నీయవలసి వచ్చుట

[illegible]

బ్రిటిషు విమానముపై జపాను దెబ్బ

జపాను క్షమాపణకూడ కోరలేదు

బ్రిటిషువారు సంతృప్తి జెందిరి

[illegible]

బ్రిటిషు విమానబలములో అభివృద్ధి

రాబోవువట ఇంచుమించుపూర్తి బలము చేకూరగలదు

లండను మార్చి ౫

రాబోవు సంవత్సరమునకు విమానశాఖ ఖర్చుల అంచనా గతసంవత్సరము ఖర్చుంకన్న చాల హెచ్చుగనున్నది

నౌకాశాఖకు సంబంధించిన విమానబలమును హెచ్చు చేయుటకొరకు, ... గతసంవత్సరముకన్న ౧౫ లక్షల ౧౫ వేల పౌనులను ఎక్కువ ఇచ్చిరి.

విమానశాఖలోనున్న ఉద్యోగుల మొత్తము సంఖ్య ౫౦౦ వేలు ఎక్కువ

విమాన పరిశ్రమలో పనిచేయుచున్న వారి సంఖ్య ౧౯౩౫ లో ౩౦ వేలు ఇప్పుడు ౯౦ వేలు.

[illegible]

సాహిద్‌గంజిపద్ద సత్యాగ్రహ యత్నములు

[illegible]

గోలకొండపత్రిక

(జాతీయ అర్ధవారపత్రిక)

హైదరాబాద

చందా వివరములు

సంవత్సరమునకు రు ౬-౦-౦

అర్ధసంవత్సరమునకు రు ౩-౦-౦

విడిపత్రిక ౧ అణా

పంజాబులో రాజకీయ బంధితులునిరశనదీక్ష త్యజించుట

గాంధీమహాత్ముని విజ్ఞప్తి ఫలించుట

లాహోరు ఫిబ్రవరి ౨౮

మాంట్‌గొమ్రీ జైలులో నిరశనదీక్ష బూనియున్న ౩ గురు రాజకీయ బంధితులు క్యాప్ లాల్, డా గోపీచంద్ గార్లు చెప్పిన పిమ్మట నిరశనవ్రతము మానివేసిరి. వారు గాంధిమహాత్మునికి "శ్యామ్‌లాల్", డా గోపీచంద్ గార్ల ద్వారా తాము పంపిన సందేశము నందు ... నిరశనవ్రతము విడిచిపెట్టితిమి ... తమకు ఆరోగ్యము చేకూరగానే తాము పంజాబు ... వచ్చెదమని యూహించు చున్నాము." అనిరి.

[illegible]

ఆంధ్ర నాట్యకళా పరిషత్తు కళా నైపుణ్య ప్రదర్శనము

౨౪ ఫిబ్రవరి గురువారమునుండి వరుసగా అయిదురోజులు హైదరాబాదులో నాట్యకళాపరిషత్తు విజయవంతముగా జరిపినందుకు శ్రీయుత బల్లారి బసవరాజుగారిని అభినందించుచున్నాము నాట్యకళయందు ... ఈరాష్ట్రములో ... రాజా ... ప్రత్యేకముగా ... కాలేజి ..., మధుసేన, సక్కుబాయి అనుమూడు పోటీ నాటకములను ప్రదర్శింపజేసిరి. మొదటి దానిని ... సికింద్రాబాదువారు ... ఆంధ్ర మిత్రమండలి ... మూడవదానిని ఆంధ్రనాటక సభా సికింద్రాబాదువారును ప్రదర్శించిరి. ఈ మూడింటిలోను ...

[illegible]

ఆంధ్ర యువతీమండలి మద్యపాన నిరోధము

(విలేఖరి)

మార్చి ౧౦వ తేదీనాడు మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘమువారి ఆదేశము ననుసరించి ఆంధ్రయువతీమండలి యాజమాన్యమున మలకపేట (అజంపురా)లో మద్యపాన నిరోధక దినము జరుపబడెను. దాదాపు మూడుమంది కొర్కి స్త్రీలూ పిల్లలూ సమావేశపరుపబడిరి. కేంద్రసంఘ ప్రచారణముయిన పాటలుపాడి వినిపింపబడెను. ఇల్లిందల సరస్వతీదేవిగారు, ముదుంబ మంగతాయారమ్మగారు, యెల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారు అనేక విధముల మద్యపానము వలని నష్టములను బోధించి, కనీసము స్త్రీలు త్రాగుట, పిల్లలకు త్రాగించుట, శుభాశుభకార్యములలో ఉపయోగించుట మానవలెనిదిగా చెప్పిరి. స్త్రీలు ఈవిషయములను శాంతముగావిని చెప్పినదంతా నిజమేనని అంగీకరించారు. కొంతమంది స్త్రీలు ఇకముందు తాము త్రాగకుండుటకును, పిల్లలకు త్రాపకుండుటకును దీక్ష తీసుకున్నారు. తరువాత వారందరూ బిస్కట్సు పంచిపెట్టబడి వెళ్లిపోయిరి.

హైదరాబాదు మార్చి ౪

నగరమండలిక్రింది స్థలములు పైనున్న చోట్లుగా ప్రకటింపబడినవి:—

(౧) ఉస్మానుషాహి, (౨) అలిజాకోట్ల, (3) వార్సింగి పరిహద్దుగ్రామము, (౪) చిచిలగూడ, (౫) అందరూన్ యాకత్పుర, (౬) తేరాబ్ యాకత్పుర, (౭) రిసాలా అబ్దుల్లా, (౮) పంజషా, (౯) గౌలిగుడ.

రైళ్ల రాకపోకలు

H. E. H. ది నైజామ్సు స్టేటురైల్వే

(పెద్దలైను)

చేరుట

	సికింద్రాబాదు.	హైద్రాబాదు. (బి.జి.)
	గం.ని.	గం.ని.
నం, 11 ఖాజీపేట-హైద్రాబాద బి.జి. ప్యాసింజరు	6-26	7-1 (బి)
నం, 2 వాడీ-బెజవాడ ప్యాసింజరు	7 52	8-26
నం, 1 బెజవాడ హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	15-0	15-41 (ఎ)
నం, 10 పర్లి విజయువాడ్-సికింద్రాబాద ప్యాసింజరు	20-30	2 -1

వెళ్లుట

నం, 9 సికింద్రాబాద-పర్లి విజయువాఢ్ ప్యాసింజరు	7-20	7-56
నం, 2 వాడి-బెజవాడ ప్యాసింజరు	8-46	8--9
నం, 12 హైద్రాబాద బి జి-ఖాజీపేట ప్యాసింజరు,	19-45	19-4 (బి)
నం, 1 సికింద్రాబాద-వాడి ప్యాసింజరు,	17-20	17-55 (బి)

(చిన్నలైను)

చేరుట

	సికింద్రాబాదు,	హైద్రాబాదు (ఎ.జి)
	గం.ని	గం.ని.
నం, 31 మన్మాడ్-హైద్రాబాద యం.జి. ప్యాసింజరు	6-50	7-34
నం, 35 ద్రోణాచలం-సికింద్రాబాద-ప్యాసింజరు	18-50	18-18
నం, 33 మన్మాడ్-హైద్రాబాద ఎం.జి. ప్యాసింజరు	20-41	21-10
నం, 27 ద్రోణాచలం సికింద్రాబాదు ప్యాసింజరు	6-0	5-25

వెళ్లుట

నం, 34 హైద్రాబాద ఎం జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	7-33	6-50
నం, 36 సికింద్రాబాద-ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	7-0	7-24
నం, 32 హైద్రాబాద-యం.జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	20-0	19-5
నం, 8 సికింద్రాబాదు ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	22-0	22-20

నోటు:—

(ఎ) హైద్రాబాద బి.జి. చేరిన పిదప సికింద్రాబాద వెళ్లును. తిరిగి సికింద్రాబాద నుండి 17-20 గంటలకు వాడికి బయలు దేరును.

(బి) ఈ బండ్లు ఖాజీపేటలో ఢిల్లి,మద్రాసు మధ్యనుండు పెద్ద (గ్రాండుట్రంకు) రోడ్డు మెయిలు ఎక్స్ప్రెస్సులను, వాడి బెజవాడలమధ్యగల బండ్లను కలుపును.

గోలకొండపత్రిక

ఈశ్వర నామ సం॥ర ఫాల్గుణ శు॥ ౫

సోమవారము

వాణిజ్య పరిశ్రమశాఖ నివేదిక ౧౩౪౫ ఫ.

సెరైల్ యక్సపర్టు (గుడ్డలనేత సంబంధమైన పనులలో నిప్రావీణ్యముగల అధికారి) కాశీలో సెంట్రల్ వీవింగ్ ఇన్స్టిట్యూటును చూచి వచ్చినందుకు ఫలితముగా, ఈశాఖవారు ఒక క్రొయ్య యంత్రమును కొనిరి. ఇది ఇపుడు విదేశమునుండి తెప్పించబడుచున్న ఇనుప యంత్రములతో సమానముగ పనిచేయునదియే గాక చౌకయైనది. ఇది రాష్ట్రపు నేతపారిశ్రామికులలో వ్యాపించగలదని ఆశించబడుచున్నది. ఈ వస్త్రశాఖవారు బీహారు, ఒరిస్సా ప్రభుత్వములచే నిర్వహించబడిన ప్రదర్శనములో పాల్గొని వివిధస్థానిక గృహపరిశ్రమల ఫలితములగు వస్త్రములకై 3 వెండి పతకములను ౧౧ కంచు పతకములను, ౬ ప్రశంసా పత్రములను సంపాదించిరి.

నిర్మలలో చిరకాలమునుండి మంచిస్థితిలో నుండిన ఆటవస్తువులచేయు వృత్తినుండి పలువురులేచి పోవుటచే వృత్తియే క్షీణించుస్థితికి వచ్చినది. ఆ వృత్తిని నశించకుండ కాపాడుటకై గృహపరిశ్రమశాఖవారు ఈ వృత్తులకు చెందిన కులములలోని బాలురకు జీతమిచ్చి ఆవృత్తి నేర్పించదలచిరి. తదనుసారము ఇపుడు పనితెలిసియుండు నలుగురికిని ఒక్కొక్కరికి ముగ్గురు బాలురవంతున అప్పగించబడినారు. ఈ ౧౨ మందియు పనినేర్చుకొని తయారుచేయు వస్తువులను గృహపరిశ్రమ విక్రయ సంస్థ ద్వారా విక్రయించుట కేర్పాటుచేయబడినది. పారిశ్రామికనిధినుండి నేతకు సంబంధించిన పనులను నేర్చుకొనుటకై ఒకరికిని, రంగుపనులను నేర్చుకొనుటకై ఒకరికిని, కుట్టుపని నేర్చుకొనుటకై ఇద్దరికిని విద్యార్థివేతనము లీయబడెను.

గృహపరిశ్రమ సంస్థ బరోడాలోను పాట్నాలోను ప్రదర్శనములలో పాల్గొనెను; రాష్ట్రములోనే మరిమూడు ప్రదర్శనములలో పాల్గొనెను. ఈసంస్థ యొక్క వివిధశాఖలలో ౭౮ మంది విద్యార్థులు శిక్షణము పొందిరి. సంవత్సరాంత పరీక్షలో ౨౮ మంది పాల్గొనిరి, ౧౩ మంది కృతార్థులైరి. అనిశాఖలలో తయారైన వస్తువుల విలువ మొత్తము రు. ౩౧౯౯-౮-౦-౧౧. ఇది పూర్వ సంవత్సరములో కంటె రూ. ౫౭౭౬-౫-౧౧ ఎక్కువ మొత్తము. అమ్మబడిన సరకు విలువ రూ. ౫౩౮౧-౩-౬ ఇది పూర్వ సంవత్సరములో కంటె రూ. ౨౫౩౧౮-౮-౬ లు ఎక్కువ. దీనికికారణము ప్రదర్శనములలో పాల్గొనుటయూ, ప్రభుత్వమువారి స్టేషనరీడిపోకును, సైనికశాఖకును సరకును పంపుటయు, గృహపరిశ్రమల నిర్వాహకులకు ముడిసరకులను పంపుటయు నని చెప్పబడినది.

నేతశాఖ, ఉన్నిశాఖ, నగిషీపని శాఖ, పేముపనిశాఖ, ఆటవస్తువులశాఖలలో నివేదికసంవత్సరములందు తయారుచేయించబడిన మొత్తము సరకునిలువకంటె అమ్మబడిన సరకు విలువ తక్కువగా నున్నది. కుట్టుపనిశాఖలోను, తివాసీశాఖలోను అమ్మబడిన సరకువిలువయే తయారు చేయబడిన సరకు విలువకంటె హెచ్చుగానున్నది. కానిం౧౩౪౫ఫ. లో మిగిలిన సరకు విలువనుకూడ కలుపుకొనినచో నివేదిక సంవత్సరాంతమునకు ప్రతిశాఖలో నిలువసరకు ఉండనే ఉన్నది. విద్యాశాఖవారిచే నిర్వహించబడుచున్న పారిశ్రామిక పాఠశాలలన్నియు, నేత, రంగు, అద్దకములకు సంబంధించిన హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదులలోని కార్ఖానాలన్నియు పరిశ్రమశాఖవారి జనరల్ స్టోర్సును ఉపయోగించుకొనినవి.

ఈశాఖవారి గ్రంథాలయములో పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ౧౨౫ గ్రంథములుండెను. నివేదిక సంవత్సరములో ౧౩ క్రొత్తగా చేర్చబడెను. ౭ పరిశ్రమల సంబంధములగు పత్రికలు తెప్పించబడుచుండెను.

నాంబాశాఖలో ముగ్గురు శిక్షణము పొందుచుండిరి. ఈశాఖలో రూ. ౩౩౩-౫-౦ ల విలువగల సరకు ఉత్పత్తిచేయబడెను. పూర్వసంవత్సరపు నిలువ సరకుతో కలుపుకొని రూ. ౩౮౬-౭-౮ ల విలువగల సరకు అమ్మబడెను.

పట్టునేతశాఖలో ఫ్రాన్సు దేశమునుండి తెప్పించిన ఒక యంత్రముతో పని సంతృప్తికరముగా జరిగినది. ఈ శాఖను గృహపరిశ్రమ సంస్థతో చేర్చదలచి యున్నారు.

ప్రదర్శనశాల (షోరూం) లో ౧౩౪౫ఫలో రూ. ౭౭౩౩-౦-౧౧ ల విలువగల సరకు అమ్మబడియుండ నివేదనసంవత్సరములో ౨౪౨౬౧-౮-౦ విలువగల సరకు అమ్మబడెను. గృహపరిశ్రమ సంస్థయొక్క విక్రయశాలలో విక్రయము వలన ౧౩౪౫ఫలో కంటె రూ. ౭౩౯౨ లు అదనముగ వచ్చెను. నివేదన సంవత్సరమందు మొత్తము మీద రు. ౩౨౮౫౦-౬-౭ ల విలువగల సరకు అమ్మబడెను.

నేత, రంగువేయు పనులకు సంబంధించిన ప్రచారమును జిల్లాలలో చేయుటకు నియోగించబడిన ఉద్యోగులశాఖయంతటికిని మొత్తము మీద రూ. ౬౫౮-౪-౧౧ ల విలువగల నేత సంబంధములైన వస్తువులు కొనబడెను. రూ. ౫౩౧౨-౬ ల విలువగల సరకు జిల్లాలలో వాయిదాల పద్ధతిపై అమ్మబడెను. రూ. ౮౬౫౬ ల విలువగల నూలు కొని ఇదివరకేయుండిన రూ. ౫౯౧ ౧౩-౩ ల విలువగల నూలుకు చేర్చబడెను. ౨౦౮౫ మంది నేతపనివాండ్రకు శిక్షణ మొసగబడెను. ఇంతేగాక జిల్లాప్రదర్శకుల జట్లు అనేకగ్రామములందు గ్రామోద్ధరణ కార్యములందును, యాత్రలలోను పాల్గొనెను. షెరేలో నేత ప్రదర్శన సంస్థయందు ఆరుగురికిశిక్షణమొసగబడెను. వారలకు చిత్రవిచిత్రములైన నేతపనులు నేర్పించబడెను. కొందరు ఈ సంస్థనుండి శిక్షణ పొందిన విద్యార్థులు ఒక్కొక్కటి రూ. ౧౦ ల విలువగల ౧౦ వాటాలతో నొక గుడ్డల కార్ఖానా పెట్టించి నడపుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి తివాసీ కార్ఖానాలో ౪౦ మందికి శిక్షణమొసగబడెను. ఈకార్ఖానా ఢిల్లీలో రాజమందిరముకు రూ. ౧౧౧౬౩-౦-౩ ల విలువగల సరకును పంపెను; ౧౩౪౫ ఫ. లో రూ. ౫౯౧౧-౦-౭ ల సరకును మాత్రమే పంపియుండెను. కాని రగ్గుల అమ్మకము తగ్గెను.

డాక్టర్ సి. ఆర్. రెడ్డిగారి ప్రతిభ

రాజా బహద్దర్ వెంకటరామారెడ్డిగారి ఉపన్యాసము

హైదరాబాదు మార్చి ౨

నేటిసాయంకాలము రెడ్డివిద్యార్థివసతిగృహముందు నగరమందలి వివిధఆంధ్రసంస్థలపక్షమున డాక్టర్ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిని సన్మానించిన సందర్భములో సభ కధ్యక్షతవహించిన రాజాబహద్దర్ వెంకటరామారెడ్డిగారు రామలింగారెడ్డిగారి ప్రతిభనుగూర్చి ఇట్లుపన్యసించిరి:—

"డాక్టర్ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు ఇండియాదేశమందు చాలా ప్రసిద్ధి పొందినవారు. మన ఆంధ్రులలో ఇంతగొప్పవారు చాల అరుదుగా కనబడుతారు, వీరిచరిత్ర అందరికినీ తెలిసినదే, అయినను నేను వీరినిగురించి రెండు మాటలు చెప్పుతాను. వీరు ఇంగ్లీషుభాషలోనే కాక తెలుగులోను సంస్కృతంలోను చాలా గొప్పపండితులు. వీరు అనేక గ్రంథాలు రచించినారు. తెలుగులో మంచికవిత్వం కూడా చెప్పినారు వీరు చిన్నదినమునుండి మనదేశంలో విద్యకై పరిశ్రమచేసినారు. మొదలు బరోడా సంస్థానములో గొప్పఉద్యోగం చేసినారు. తర్వాత మైసూరుసంస్థానంలో చాలాఏండ్లు విద్యాశాఖకు అధికారిగానుండి మైసూరు యూనివర్సిటీకి కారకులైనారు తర్వాత ఆంధ్రయూనివర్సిటీఏర్పడినప్పటినుండివీరురెండుమారులుగా వైస్ ఛాన్సలర్ పదవిపైనుండి గొప్పసేవ చేయుచున్నారు. వీరు తమ జీతములో సగముజీతము ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి ఇచ్చివేసి గొప్పత్యాగం చేసినారు వీరి హృదయం చాలామంచిది, దయగలవారు, మంచిస్నేహితులు, ఆంధ్రులపై ఆంధ్రభాషపై చాలా అభిమానంకలవారు. రెడ్డికులస్థులమైన మాకు మాకులంలో ఇంతగొప్పవారుండడం మాకందరికీ చాలా గర్వంగానున్నది వీరిని ఈ దినం హైద్రాబాదులోని సంఘములు గౌరవించినందుకు విచిత్రమేమిన్నిలేదు. ఇంకా అవకాశం దొరకలేదుగాని లేకుంటే ఇంతకన్న మించినసభలుచేసి వీరిని గౌరవించేవారు చాలామందికి ఈ నాటి సభనుగురించి తెలుసుకొనుటకు అవకాశం దొరకలేదు. సరియు ఈదినము నాడే ఇదేకాలములో హైద్రాబాదు పట్నంలో ౧౦ తావులలో మద్యపాన నిరోధకసభలు జరుగుచున్నవి. అట్లువిధము జనులు పోలులోపట్టకుండా నిండిపోవడం చూస్తే శ్రీ రెడ్డిగారిపై ఈనగరంలోని ఆంధ్రులకు ఏ తగౌరవం ఎంతప్రేమ ఎంతభక్తి కలదో వెల్లడిఔతున్నది.

శ్రీరెడ్డికి దేవుడు ఇంకాఎక్కువ ఐశ్వర్యము, ఇంకా ఎక్కువ సేవాశక్తి దీర్ఘాయుష్యంఇచ్చి సుఖంగా కాపాడవలె అని మా అందరి ప్రార్థన.

"హైద్రాబాదులో మేమున్న మాశక్తికి తగినట్లుగా మా ప్రభుత్వంవారికి తోడ్పడుతున్నాము. మేము విద్యావ్యాప్తికి గాను నగరలో ఒక బాలికల ఉన్నత పాఠశాలను, ౪—౫ తెలుగు సంఘాల యొక్క ఈరెడ్డి హాస్టల్, ఒక రెడ్డిబాలికల హాస్టల్, రెండుమూడు బాలికల ప్రైమరీ పాఠశాలలు నడిపించుతూ వున్నాము.

డాక్టరు రామలింగారెడ్డిగారిని ఎప్పటికిని దృష్టిలోవుంచుకొని మా ఆంధ్రులందరూ వృద్ధిలోకి వచ్చెవలెనని కోరుతూవున్నాము.

"ఇగల డాక్టరు రామలింగారెడ్డిగారి అమూల్యారోగ్యాల అభివృద్ధికై దేవుని ప్రార్థించుచున్నాము."

నివేదిక అంతమున నివేదికసంవత్సరమందు రాష్ట్రములో వివిధపరిశ్రమల అభివృద్ధి ఎట్లుండెనో తెలుపుటకు ప్రతి పరిశ్రమయందును ఉత్పత్తి పరిమాణమును సూచించుచు అంకెలొసగబడినవి. సిమెంటు, ఆముదము, వేరుసెనగ నూనె, ఇతరములైన నూనెలు, లోహపుపనులు, అగ్గిపుల్లలు, రంగులు, వార్నీషులు, గుండీలు, గాజు, బిస్కత్తులు, కొవ్వు—వీటి పరిశ్రమ లన్నియు నివేదన వత్సరమందు మంచిస్థితిలోనుండెను. గమనించదగిన విశేషములేవన, ప్రతి వత్తులతీయు పరిశ్రమలో యంత్రములు హెచ్చుటచే నష్టపడుచున్నామని ఆపరిశ్రమలోని వారలు ఘోషించగా పరిశ్రమశాఖవారు విచారణ చేయుటకు నిశ్చయించి, ఈలోగా క్రొత్తయంత్రములను పెట్టుకొనువారలకు అనుమతి నీయరాదని నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వమునుండి అమ్మివేయబడిన సబ్బుకార్ఖానా మూతపడెను. కాగితపు చేతిపరిశ్రమ మంచి అభివృద్ధిలోనుండెను. కాగితము తయారుచేయుట లేక పెద్దమిల్లును స్థాపించు విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారాలోచించు చుండిరి.

దౌర్జన్యమును సాగనీయము

సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రధాని ప్రతిజ్ఞ

సిక్కుల హత్యసందర్భమున ఇండ్ల సోదాల విషయములో అడ్జర్నమెంటు ప్రతిపాదన ఓడుట

పెషావరు: మార్చి ౪.

సరిహద్దు అసెంబ్లీలో నేడు పోలీసులారు ఇండ్ల సోదాలు చేయుటనుగురించి మహమ్మదు జౌరంగజేబుఖాన్ ఉపపాదించిన అడ్జర్నమెంటు తీర్మానము ఓడిపోయినది. పెషావరు నగరమున ఇటీవల సిక్కులహత్యలు జరిగినపుడు గౌరవనీయులగు చాలమంది మహమ్మదీయులఇండ్లను పోలీసులు సోదాచేసిరని, అందుకు అసమ్మతితెలుపుటకు ఈతీర్మానముద్దేశింపబడినది. కాంగ్రెసేతర మహమ్మదీయ సభ్యులందరు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ వోటుచేసిరి. హిందూ సిక్కుపార్టీవారు వ్యతిరేకముగ వోటుచేసిరి. అనుకూలముగ ౧౫వోట్లు, ప్రతికూలముగ ౨౬వోట్లు వచ్చుటచే తీర్మానము ఓడిపోయినది.

ప్రధానమంత్రి డా. ఖాన్ సాహేబు గారు అడ్జర్నమెంటు తీర్మానము నెదిరించుచు ప్రజలలో చాలకుండి పెషావరులో దౌర్జన్యము కల్పించుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వము వారీ యుపద్రవమును నాము రూపములు లేకుండజేయుటకు నిశ్చయించిరని ఆయన ప్రకటించెను.

ముఖ్యవిషయ చర్చలో మంత్రులందరుండవలెను

బొంబాయి మార్చి౪:

ముఖ్యమైన విషయములపై సభలో చర్చ జరుగునపుడు మంత్రులు గైరుహాజరగుటను గురించి బొంబాయి అసెంబ్లీలో స్పీకరుమవలంకార్ గారు ఒక ప్రకటన చేసిరి.

బొంబాయి అసెంబ్లీలో నేడు అనధికార కార్యక్రమము జరుగవలసిన రోజు. కార్మిక నాయకుడు జబవాలాగారు ప్రవేశపెట్టిన అరబిల్లులపై చర్చజరుగుటతోనే ఈదినమంతయు గడచినది. ఈయన ఒక్కొక్క బిల్లును చర్చకు తీసుకొనవలెనని యుపపాదించగా, ప్రభుత్వ ప్రతికూలముకలన అన్నియు వీగిపోయినవి. మధ్యాహ్న భోజనముతర్వాత ఒక ప్రతిపాదనపై చర్చజరుగుచుండగా సభలో మంత్రి లెవరుగూడ లేరు.

ముఖ్య విషయములపై చర్చ జరుగునప్పుడు మంత్రులు—ముఖ్యముగా సంబంధించిన మంత్రి కూడ హాజరు లేకపోవుటనుగురించి ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఆక్షేపణ గావించెను.

ఈసందర్భమున స్పీకరు మవలంకర్ గారు ఒకప్రకటనచేసిరి. ఇదివరలో, సంబంధించిన మంత్రి గైరుహాజరైనను ప్రభుత్వపక్షమున పార్లమెంటరీ సెక్రెటరీ మాట్లాడవచ్చుననని వీల్పాటున్నది. "అయినప్పటికిని ముఖ్యముగు చర్చ జరుగుచున్నప్పుడు మంత్రులందరును, అన్ని పార్టీల నాయకులనుగూడ సభలో నుండవలెనని సంప్రదాయ మేర్పాటుచేయుట చాలమంచిది" అనిరి.

రాజాబహద్దుర వేంకటరామారెడ్డి ఒ. బి. ఇ. గారు

ఖైదీల విడుదలకై కలకత్తాలో మేయరుఅధ్యక్షతన సభ

కలకత్తా మార్చి ౪.

వెంటనే ఎట్టిషరతులులేకుండ అందరు రాజకీయఖైదీలను, డిటెన్యూలను విడుదల చేయగోరుటకు ఈ సాయంకాలము అల్బర్టు హాలులో కలకత్తా కార్పొరేషన్ మేయరు అధ్యక్షతక్రింద గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఇంకను రాజకీయఖైదీలను డిటెన్యూలను విడుదలచేయకున్న బెంగాలు ప్రభుత్వముయొక్క అసహ్యకరమగు వైఖరిని సభవారు ఖండించిరి. అభ్యర్థనలను ఉపేక్షించుటవలన అమితమైన ఆందోళనకు అవకాశమేర్పడగలదని వెల్లడించుచు సభవారు తీర్మానముచేసిరి.

మైసూరు కాంగ్రెసు నాయకుని హక్కుపోవుట

జైలుశిక్ష ననుభవించుటచే పురపాలక సంఘ సభ్యత్వము పోవుట

బెంగుళూరు: మార్చి ౩.

రాజద్రోహకరమగు ఉపన్యాసమునిచ్చినందులకు ౧౮ నెలలు శిక్షపొందియున్న కాంగ్రెసు నాయకుడు కె. టి. భాష్యంగారు, పురపాలకసంఘ సభ్యత్వమును కోలుపోయిరి. ప్రభుత్వము అనుమతించినగాని సభ్యత్వ మభ్యర్థికి కూడ నిలుచుటకు వీలు లేదు.

హైదరాబాదు గృహపరిశ్రమసంస్థ జెనానా విక్రయశాఖ

యువరాణిగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట

హైదరాబాదు మార్చి౫

నేటి ఉదయము గృహపరిశ్రమసంస్థ (కాటేజి ఇండస్ట్రీస్ డిపో)వద్ద, ఇప్పుడీసంస్థయుండు భవనముయొక్క పైభాగమున జెనానా విక్రయమందిరముయొక్క ప్రారంభోత్సవము ను చూచుటకై సికింద్రాబాదునుండియు హైదరాబాదునుండియు గొప్పగొప్పవారి ఇండ్లనుండు స్త్రీలు పలువురు వచ్చియుండిరి!

భువనశోభితమైన బరాయుయువరాణి ప్రారంభోత్సవము జరుపుటకు వచ్చియుండెను.

ఆమె తెల్లని మజ్లిన్ పైరా-చీరను ధరించియుండెను. దానికి రంగుఅంచు ఉండెను. అది నిరాడంబరముగ నుండినను చూచుటకు రమణీయముగనుండెను. అట్టిచీరధరించి యువరాణిగారు రాగానే టాస్కర్ సతిగారును, మహిళాసంఘమండలి ఇతర స్త్రీలును స్వాగతమొసగిరి. వారందరు పైన డాబామీదకిపోయిరి, అక్కడ అదివరకే జనము నిండియుండెను. హిలాఫర్ రాజమాత, బేగం మెహిదియార్ జంగ్, రాణీ అంబాబాయి రాజవంశ్యా, వనపర్తి మహారాణి, మహారాజా కిషన్ ప్రసాద్ గారి కుమార్తె సభలోనుండిరి.

పులుకూడ ఉండుండెను. మనోహరము లైనఅట వస్తువులుండెను, బొమ్మలపక్షులు నిజమైన పక్షులవలె నుండెను వరంగల్లు జైలునుండి, ఇతరపలములనుండియు తెప్పించబడిన తివాసీలను క్రిందపరచినవాటినిమీద యువరాణిగారు సంతోషించిరి.

హైదరాబాదులో అద్దకము చేయబడిన అనేకములైన గుడ్డల పట్టుగుడ్డలను యువరాణిగారు కొని క్రిందికి దిగునపుడు మెట్లమీద పరచియుండు తివాసీపరకను, గోడలకు పరచియుండిన తెరగుడ్డలను యువరాణిగారుచూచి మెచ్చుకొనిరి, మరియు బ్రోకేలో నిర్మలలో చేయబడిన అక్కడవస్తువులు ఆమె సాకర్షించెను. కొనదలచిన ఆమె తెరకొనవలసిన సామగ్రిని ఏర్పరచుకొనుచు కొలముగడిపెను.

యువరాణిగారు క్రిడి విక్రయశాలనుచూచి పేకుతో చేయబడి, లోపలలోనాము అతికించబడియుండిన సామ్ములపెట్టె కొనిరి.

ఇట్లు పరిశీలన పూర్తియైనతర్వాత యువరాణిగారికి పూలమాలవేసిరి. యువరాణిగారంత ప్రేక్షకుల పుస్తకములో సంతకము చేసి రెండు మాటలు అభినందించి ఇట్లుపూగించిరి.

టాస్కర్ సతి వినతిపత్రము చదివెను. రహంతుల్లాసతి అభినతిపత్రము అచ్చువేయబడియుండిన ఒక సంగారెడ్డి పట్టుగుడ్డ అమర్చియుండిన బీదర్-పన్నుల ఫిట్టింగు నోటిసుండి త్రేలాడుచుండిన ఒక అందమైన లోహపు పులిని యువరాణిగారికి సమర్పించెను. ఈపని యంతయు నిర్మలలో ఆటవస్తువులు తయారు చేయువారిచే చేయబడినది. అంతట యువరాణిగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపవలసిన రెండుగడులకు పైనుండి త్రేలాడగట్టబడిన తెరను, దానికి కట్టబడియుండిన అకుపచ్చ పట్టుత్రాడు లాగి తొలగించి, ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి.

యువరాణిగారంత హిలాఫర్ రాజమాతతోను, ఇతరులతోను, మహిళాసంఘ సభ్యురాండ్రతోనుకూడి క్రొత్తవిక్రయశాలలో అమర్చబడియుండిన వస్తువుల నన్నిటిని చూచుచు కొంతకాలము గడిపిరి. యువరాణిగారు నాణ్యమైన ఒక అల్లికపై చేయబడిన నగిషీపనిని చూచి చాల ఆశ్చర్యపడిరి. వారు తమఅభిప్రాయముచెప్పి, ముందు అభివృద్ధికై చేయవలసిన సూచనలను కొన్నిటిని చేసిరి. ఆసూచనలు మంచివిగ నుండుటచే మహిళాసంఘమువారు వాటిని ఆచరణలో పెట్టుటకు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

జెనానా విక్రయమందిరపు గదులు మనోహరముగ అలంకరించబడియుండెను. అందుహైదరాబాదులో చేయబడిన అనేకవస్తువులుండెను. ఉజ్వలమైన పట్టుగుడ్డ ప్రదర్శనమునకై గోడలకు కట్టబడియుండెను, గదియొక్క మధ్యభాగమందు అనేకరకములైన అంచులు ప్రదర్శించబడెను, నేతగుడ్డలు, తెరలు, పరికరాలపై పరచుకొను గుడ్డలు మున్నగునవి అనేకరకములు ప్రదర్శించ బడును. మెదకు నుండి వచ్చిన అద్దకపు నరకుకూడ చాలఉండెను. ప్రాచీనమునుండి ప్రసిద్ధమైన నైరాపనులు కొన్ని చాల రమణీయమైనవి ఉండెను, వెండిపనిగల లోహపువస్తువు, వస్తువుల పళ్లెములు మున్నగునవి అనేకములు అందమైన బీదరుపనిపరకు కూడ ఉండెను. హైదరాబాదులో చేయబడిన గుండీలు, పూసలు, ఇంకను అనేకవస్తువు[illegible]

"నేను మనస్సులోనమ్మి యూరకుండలేను నాకు సాధ్యమైనపుడెల్ల ఈ విక్రయశాలకువచ్చి చూచి, వస్తువులనుకొని నాకు ఈఉద్యమమునందు గల అభిమానమును నిదర్శనముగ వెల్లడించగలను మీరందరుకూడ ఇట్లనే చేయగలరని ఆశించుచున్నారు."

వచ్చిన అతిథులకు సలహోఎమునకు సహాయముగవచ్చిన రుస్తుంజంగ్సతి నార్మమువాకర్ సతి మున్నగు మహిళామణులు అల్పాహారములను ఏర్పాటుచేసిరి.

వచ్చియున్న స్త్రీలు పలువురు మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటవరకుకూడ చూచుచుండి అనేకవస్తువులను కొనిరి.

గృహపరిశ్రమ సంస్థవారు సలహాసంఘము లో నుండుటకై ఈక్రింది మహిళామణులు నాహ్వానించియుండిరి:—

అధ్యక్షురాలు టాస్కర్ సతి; సభ్యురాండ్రు బేగం మెహిదినవాజ్ జంగ్, బ్లేర్ గారిసతి, రహింతుల్లా గారిసతి, హుమాయూన్ మిర్జా గారి సతి, రాణి త్రియంబక్ రాజ్, ఎక్బాల్ హైదరిసతి, మిస్. రోషన్ రుస్తుంజీ.

అనేక సంఘములపై నిషేధము తొలగించుట

బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞ

కలకత్తా మార్చి ౧

పూర్వము శాసనోల్లంఘనోద్యమ కాలములో నిషిద్ధములని ప్రకటించ బడిన ౧౬౬ సంఘములపై నిషేధమును బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడు తొలగించినారు. మిగిలిన ౪౨ సంఘములపై నిషేధములను తొలగించుటను గూర్చి ఆలోచించుచున్నారు.

నవ్య సాహిత్య పరిషత్తు

హైదరాబాదు శాఖ ఏర్పాటు

హైదరాబాదు (దక్కన్)మార్చి౪

నిన్నరాత్రి ౯|| గం.కు శ్రీకృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయములో కొందరు ప్రముఖులు హైదరాబాదునందు నవ్యసాహిత్య పరిషత్తుశాఖ నేర్పరచు విషయమై ఆలోచించి మొదటదానికి అవసరమగు ప్రయత్నము చేయుటకు ఈక్రింది సభ్యులుగల తాత్కాలిక సంఘము నేర్పరచుటకు నిశ్చయించిరి:—

(౧) సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు
(౨) యల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారు
(౩) కపిల కాశీపతిగారు
(౪) భాస్కరభట్ల కృష్ణారావుగారు
(౫) కొమాండూరి వెంకటాచారిగారు

కడపటి ఇరువురికిని సమావేశ నధికారమియ్యబడినది.

రిజిస్ట్రేషను అధికారము మార్పు

హైదరాబాదు మార్చి ౪

ఆదాయశాఖ సూచనపై ప్రభుత్వమువారు రిజిస్ట్రేషను అధికారములను బాగాతి తవాసీలనుండి హైదరాబాదు నగరపు రిజిస్ట్రారుగారి కార్యాలయములకు (నగరపు బ్రాంచి ఆఫీసు, మరియు సుల్తానుబజారు ఆఫీసు)మార్పుటకు ఆమోదించినారు.

రష్యాలో మరి ఏడుగురిపై దేశద్రోహ నేరము

మాస్కో మార్చి ౩

దేశద్రోహ నేరముపై ౨౧మంది ప్రసిద్ధ రష్యానాయకులు ఇప్పుడు విచారణ పొందుచున్నారు వీరేకాక మరి ఏడుగురుకూడ అరెస్టు చేయబడిరని ఇప్పుడు తెలిసినది.

వీరిని వేరుగ విచారణచేసెదరట. ఈ ఏడుగురు కౌన్సల్ల క్రిందటివరకు ప్రసిద్ధ సోవియటు నాయకులుగ ఎన్నబడిరి. వీరిటీవల కనబడకుండపోయిరి. కాని పోలీసులు అరెస్టు చేసిరి.

ఇప్పుడు విచారణ పొందుచున్న ౨౧ మందిలో ఒకడయిన గ్రినోక్, ఈ ఏడుమందికూడ తమ కుట్రలో చేరినవారే అని తెలిపెను. అర్థిక కమిసార్ (మంత్రి)అయిన యూకానివా అను స్త్రీకూడ ఈఏడుగురిలో ఒకతె.

పశ్చిమ ఆఫ్రికాలో ఫ్రెంచి జలాంతర్గాములకు రేవు

డువాలా(పశ్చిమ ఆఫ్రికా) మార్చి ౩

ఫ్రెంచివారిచట జలాంతర్గామి నావాశ్రయము నొకదానిని స్థాపించిరి రెండు ఫ్రెంచి జలాంతర్గాములు ఇచటికి వచ్చినవి. క్రొత్త జలాంతర్గామి ఆశ్రయములోనికి వచ్చుటకిదియే మొదటిది.

గృహ నిర్మాణముల నిబంధనలు

పురపాలక సంఘమునకును, నగరాభివృద్ధి శాఖకును అధికారములు

హైదరాబాదు మార్చి ౪

ప్రభుత్వ ప్రకటనశాఖచే ఈక్రింది నోటిఫికేషను ప్రకటించబడుచున్నది:—

హైదరాబాదు నగరమందును,దాని చుట్టుముట్టు ప్రదేశములందును ఇండ్లను కట్టుకొనుటకు సంబంధించిన వ్యవస్థను నియమబద్ధముగ ఆరికించుటకును, అవి సరియైన పద్ధతులపై నగరాభివృద్ధిగాంచునట్లు చేయుటకును, విషయములను అనుకూలపరచుట అవసరమైనది గనుక, ౧౩౪౭ నవంబరు ౪వ తేదివాటి ను.ఘు.వ.ప్రభువుగారి ఫర్మానుచే దయతో ఆమోదించబడిన ఈక్రింది నిబంధనలు ప్రజలకు తెలియుటకై ప్రకటించబడుచున్నవి.

నగరములోను, నగరము వెలుపలను అట్టి వ్యవస్థలను నియమబద్ధములుగ నుండునట్లు చేయుటకు క్రమముగా పురపాలక సంఘమునకును, నగరాభివృద్ధి శాఖకును అధికారము ఈయబడినది. ఈ రెండుసంస్థలును ఈక్రింది నియమముల ననుసరించి పనిజరిపించును.

౧. నగరాభివృద్ధిశాఖయొక్క సూపరింటెండింగు యింజనీయరుయొక్క కార్యాలయమందు నగరముయొక్క హద్దులనుండి చుట్టును రెండు మైళ్లవరకు పరిసర ప్రదేశముల హద్దులను చూపించు పటమొకటి యుంచబడును.

౨. (అ) ఈ ప్రకటించబడిన ప్రదేశములో ఎవడుగాని, ఈ సందర్భమున అధికారముగల అధికారినుండి వ్రాతమూలముగ అనుమతిపొందక ఎట్టిభూమి వ్యవస్థగాని చేయరాదు

(ఆ) చేయదలచిన నిర్మాణముయొక్క మాదిరి వొకదానిని తత్సంబంధమైన అధికారికీయవలెను. అయధికారి అచోట సాధారణముగా నిర్మాణముల రమ్యతకుతగని వికారములైన నిర్మాణముల చేయరాదని అపుటకు అవకాశమున్నదాయను దృష్టితో అమాదిరి ప్లానును పరీక్షించును,

౩. అయధికారి అనుమతి యొసగబడదని ఇంటినికట్టరాదని వ్రాతమూలముగ తెలుపుటకు అధికారము గలిగియుండును. అయధికా

అట్టియాజ్ఞ యొసగినచో అట్టి నిర్మాణములను కూలగొట్టవలసి యుండును.

౪. ౩వ నియమముక్రింద అధికారి గైకొనిన చర్యచే నష్టమేదైన కలిగినచో, నష్ట పరిహారము ను పొందుటకు ఎవనికిని హక్కులేదు.

౫. ఏ ప్రదేశమందుగాని నిర్మాణము యజమానికి చెడుగులని అధికారి తలచుచో, అతడు ఆ నిర్మాణము చేయదగనిదని తెలియజేయును. అట్టి నిషేధాజ్ఞచే కలిగిన నష్టమునకు పరిహారము కోరుటకు ఎవరికిని హక్కుండజాలదు.

౬. నిర్మాణములు చేయబడుచున్న భూముల సందర్భములో లేక అభూములు నిర్మాణప్రపనులకై ఉపయోగించుకొన ఒడబడ్పునిపించునపుడు, నగరవ్యవస్థకై ఒక ప్రణాళికను చేయవచ్చును. అట్టి ప్రణాళికలో మొదట నిర్ణయించబడిన భూమిలో ప్రతిశతి ౨౦ లెక్కన, తలపెట్టబడిన వ్యవస్థకు—విశాలమైన భూములు, ఆటస్థలములు, తోటలు, రోడ్లు, మార్కెట్లు, వీటి నిర్మాణమునకు—అవసరమని తలచునంతమట్టుకు భూమిని చేర్చవలెను.

౭. అట్టి ప్రణాళికలకగు ఖర్చులు ఆప్రణాళిక క్రింద అధికారి, భూమి విలువలో తలపెట్టబడిన అభివృద్ధిచే కలిగిన హెచ్చుదలను దృష్టిలోనుంచుకొని, అభూమి యజమానినుండి పొందు మొత్తమునుండి భరించబడవలెను.

౮. మార్చబడిన ప్రదేశములను వాటిపూర్వ యజమానుల కిచ్చునపుడు అధికారి వాటిహద్దులను మార్చుటకు అధికారము గలిగియుండును. అతడు ఏప్రదేశమునుగాని ఒక యజమానినుండితీసి ఇంకొక యజమానికీయవచ్చును.

౯. ప్రణాళిక ఆమోదించబడిన తర్వాత,దానినిగురించి అధికారి ఈ వివరములను ప్రకటించును.

(అ) పూర్వము ఉన్నప్రదేశముల విస్తీర్ణము

(ఆ) పూర్వమున్న ప్రదేశములకు బదులుగా ఈయదలచినుండు వేర్వేరుప్రదేశముల విస్తీర్ణము,

(౩) ఆ ప్రణాళికకగు మొత్తము ఖర్చులు, మరియు ప్రతి ప్రదేశముయొక్క యజమానికిని తగులు ఖర్చులును.

ప్రజల ఇష్టప్రకారమునడచు ప్రభుత్వమే శ్రేష్ఠము

శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధుల బలము హెచ్చించుటకు నిర్ణయము

గ్వాలియరు మహారాజాగారి ప్రకటన

గ్వాలియర్ మార్చి ౧

గ్వాలియరు మహారాజాగారు రాజ్యాధిపత్యము వహించినతర్వాత గ్వాలియరు శాసనసభ మొదటిసమావేశం చేసిన మొదటి మహాసభలో కొన్నిఉపన్యాసములను ప్రారంభించి యునది

మహారాజాగారు ప్రారంభోపన్యాసమొసంగి సభాసదులలో శాసనసభ్యులు స్వతంత్రముగా ప్రజలయభిమతమును తెలుపగలుగుటయే శాసనవిధానమని ప్రకటించిరి. శాసనసభ యొక్క ఆశయములు నిజమయిన ప్రతినిధి సంస్థగా, పరిపాలనమున తోడ్పడు బాధ్యతగల సభాసంఘముగా చేయుటయే తన సంకల్పమనియు క్రమముగా శాసనసభలో సంస్కరణలు చేయుటకు విచారణ జరిపించెదనని ఈ సమావేశములు శాసనసభకు ఎక్కువ సన్నిహితత్వము కల్పించి, శాసనసభకు నూతనజీవము నొసగునని అనిరి.

విద్యాధికుల నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించుటకై శాసనవిధానమును ఆలోచించుచున్నటులు, అది ఆచరణలోనికి వచ్చిన, సంస్థానములో చాలమేలు కలుగగలదనియును మహారాజాగారు సూచించిరి. శాసనసభకు హెచ్చు అధికారములు కావలెననువారి ఆశయములు తమ సానుభూతి గలదనిరి. పరిపాలనావిధాన మెంతమంచిదైనను, ప్రజల ఇష్టముచొప్పున నడచు ప్రభుత్వమే శ్రేష్ఠమయినదనుచు, పాలితపాలకులు లోకహితముకై శ్రమించవలసిన అవసరమును తెలిపిరి.

ఖైదీల విడుదలకు బీహారు కాంగ్రెసు మంత్రుల ఆజ్ఞ

పాట్నా: ౬వా

బీహారు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము నిన్న రాజకీయ ఖైదీల విడుదలకు ఉత్తరవు జారీచేసిరి. ఈ పదిమందిలో అండమానులనుండి రప్పించబడిన ఖైదీలు గలరు. తీవాదాలు నను సంహారించుటలో నిన తిర్యాత ౧౦ మంది రాజకీయ ఖైదీల విడుదలకు ఉత్తరవు జారీచేసిరి. ఈ పదిమందిలో అండమానుల నుండి రప్పించబడిన ఖైదీలు గలరు.

పంజాబు షియాలు ముస్లింలీగులోచేర నిశ్చయించుట

కాంగ్రెసులోచేరవలెనను సూచనఓడుట

లాహోరు: ఫిబ్రవరి ౨౮

పంజాబులో మొత్తము నా లక్షలమంది షియాలుగలరు. వీరందరు ముస్లింలీగులో చేరవలెనా లేక కాంగ్రెసులో చేరవలెనా నిర్ణయించుటకై పంజాబు షియా రాజకీయ మహాసభ ప్రత్యేక సమావేశము జరిగినది. పార్లమెంటరి సెక్రటరి రాజా గజంఫర్ ఖాన్ గారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి.

సభలో ఈ విషయమై ౭ గంటలసేపు తీవ్రచర్చ జరిగినది. కడపట ముస్లిం లీగులో చేరవలెనని నిర్ణయింప బడెను.

షియాలు కాంగ్రెసులో చేరవలెనను రెండవ తీర్మానము ఓడిపోయినది. ముస్లింలీగు పక్షమును బలపరచినవారు లీగు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి సంస్థయనియు, కాంగ్రెసు హిందువుల ప్రాబల్యముగల సంస్థయనియు, వాదించిరి.

అక్నోలో జరిగిన అఖిలభారత షియా రాజకీయ మహాసభ ఎట్టి సంస్థలుగా లేమడక కాంగ్రెసులో చేరవలెనని లోగడ నిర్ణయించియుండెను. కాని రాజా గజంఫరలీగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసములో పంజాబు షియాసభ ఆ నిర్ణయమునకు కట్టుబడవలసిన అవసరము లేదనిరి. పంజాబుసభ అఖిలభారతనిషియా రాజకీయ మహాసభకు అనుబంధము కాదనిరి.

సభలో సీదర్చ జరుగుచుండగా, కుంటపము వెలుపల లీగుఅభిమానులు, కాంగ్రెసు అభిమానులు అగు రెండుపక్షముల షియాలు కొట్టుకొనిరి. పోలీసులువచ్చి, అల్లరి అణచివేసిరి.

బోసుగారికి పురపాలక సంఘస్వాగతము

నాగపూరు: మార్చి ౩

నేటి ఉదయము నాగపూరు పురపాలకసంఘ ప్రత్యేక సమావేశములో కాంగ్రెసుపక్షనాయకుడైన పాల్ఠీగారి ప్రతిపాదనపై కాంగ్రెసు మహాసభ అధ్యక్షులైన సుభాష్‌చంద్రబోసుగారు మరుసటివారము నాగపూరువచ్చునప్పుడు వారికి నగరప్రజల పక్షమున స్వాగతమిచ్చుటకు తీర్మానించ బడెను.

ఈప్రతిపాదనకు ఇద్దరు ముసల్మాను సభ్యులు తప్ప తక్కినవారందరు ఆమోదమును సూచించిరి. ఆ ఇద్దరు తటస్థముగా నుండిరి.

బీహారు, ప్రయాగరాష్ట్ర మంత్రుల రాజీనామాలు దురుద్దేశ్య కల్పనలు

న్యూఢిల్లీ: మార్చి ౨

గౌII మహాజి సయ్యద్ మహమ్మద్‌హుసేన్ సయ్యద్ గులాంభీక్‌నరంగ్‌గారు (సెంట్రల్ అసెంబ్లీసభ్యులు), మరియు గౌIIఅబ్దుల్‌రజాక్ హాజీ, అబ్దుల్‌సత్తార్ (స్టేట్‌కౌన్సిల్‌సభ్యులు) ను కలిసి బీహారు ప్రయాగ రాష్ట్రముల మంత్రివర్గముల రాజీనామాల నిమిత్తము దురుద్దేశ్యములను కల్పించు బహిరంగప్రకటన చేసినారు. ఈ రెండు కాంగ్రెసు రాష్ట్రములలోను ఖైదీల విడుదలకు గవర్నరులను నిర్బంధపరచి, విడుదల చేయించినచో, ప్రక్కనున్న ముస్లిం రాష్ట్రములగు బెంగాలు, పంజాబులలో కూడ రాజకీయఖైదీలను విడుదల చేయనిచో ఆయా మంత్రివర్గములకు అపఖ్యాతివచ్చును గనుక, అట్టు అపఖ్యాతి కల్గించుటకై రాజీనామా ఎత్తుకేసిరని ఆప్రకటనలో తెలుపబడినది. బ్రిటిషురాజకీయ వేత్తలలో కాంగ్రెసునాయకుల రహస్యసంభాషణలు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు యొక్క విజయ విధేయతలతో నుండునట్లుండుట ముసల్మానులను కాంగ్రెసులో చేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండుట — ఇదంతయుచూడ కాంగ్రెసువారు పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రములలో మంత్రివర్గముల ప్రతిష్ఠ గలిగించుకొని కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములను స్థాపింప యత్నించుచున్నట్లు కనబడుచున్నదని సూచింపబడినది. కాబట్టి ముసల్మానులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకూడ నమ్మక తమపైనాధారపడి యుండవలెనని ప్రకటనలో సూచింపబడినది.

పావుటావులో సైనికుల తిరుగుబాటు

హాంకాంగు మార్చి ౩

జపాను, మంగోలు, మంచూకోసేనలు కలిసియున్న అయిదు దళములలో కొంతభాగమును మంచూకోసేనలు నూయువాన్ రాష్ట్రములో పావుటావులో తిరుగబడి చైనావారలతో చేరినట్లు చైనా అధికారులు ప్రకటించినారు.

మైసూరు దివానుకు కాంగ్రెసు అభిప్రాయముల దెల్పుట

రాజీ ఇంకను కుదరలేదు

కాంగ్రెసు నాయకుడు శ్రీ. టి. భాష్యం అయ్యంగారి ప్రకటన

బెంగుళూరు మార్చి ౨

ఇక్కడి కాంగ్రెసు నాయకుడు శ్రీ. టి. భాష్యంగారు నేటిసాయంకాలము మైసూరు దివాను సర్ మీర్జాయిస్మాయిల్ గారితో ౨ గంటలు కాంగ్రెసు విద్యావిధానముగురించి సంభాషించినట్లు తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెసు అభిప్రాయములను దివానుగారి కెరుకపరచితిననియు, సిద్ధలింగయ్యగారితో సంభాషించుటకు ఒకరోజు ఏర్పాటుచేయవలెనని కోరియుంటిననియు, దివానుగారందుకంగీకరించినారనియు, భాష్యంగారొక ప్రకటన గావించిరి.

లంచగొండితనము నిర్మూలించుటకు సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వ చర్య

లక్నో మార్చి ౨

ప్రయాగ రాష్ట్రముయొక్క శాసనసభయందు కౌన్సిలునందు లంచగొండితనము నిర్మూలించుటకు నియమింపబడిన అధికారి ఎంతపని చేయగలిగెనో కనుగొనుటకై ఆవార్తనుప్వరూపగారు ప్రశ్నించిరి. ఇంతవరకు తగినంత పోలీసు అధికారులపై నేరములు మోపబడినవనియు వారిపై చర్య తీసికొనబడునవియు పార్లమెంటరి కార్యదర్శిగారు తెలిపిరి.

సరిహద్దురాష్ట్రములో సంపూర్ణ మద్యనిషేధ శాసనము

శాసనసభలో ఏకగ్రీవామోదము

పెషావరు మార్చి ౩

డేరాయిస్ ఖాన్ జిల్లాలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమును, ఇతర జిల్లాలలో అసంపూర్ణముగను అమలుచేయుటకు శాసించు చిత్తుశాసనమును సరిహద్దురాష్ట్రపు అసెంబ్లీసభ్యులేకగ్రీవముగ నామోదించిరి.

ఒక్కసభ్యుడుకూడ చిత్తుశాసనమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడుటకు లేవలేదు. ఆదాయవ్యయము తగ్గునను కారణముచే కూడ ఎవరును ఆక్షేపించలేదు.

మధ్యరాష్ట్రపు తాత్కాలిక గవర్నరు

ప్రయాగరాష్ట్రపురివిన్యూబోర్డుమెంబరు నియమింపబడుట

లక్నో మార్చి ౨

ప్రయాగ రాష్ట్రపు రివిన్యూబోర్డుమెంబరు మెంబరు హెచ్. జాంభర్న్ సి. ఐ. ఇ. ఐ. సి. ఎస్., గారు మధ్యరాష్ట్రపు తాత్కాలిక గవర్నరుగా నియమింపబడెను. ఇప్పటిగవర్నరు సర్ హైడుగోవన్ గారు అనారోగ్యముల్ల ఉద్యోగకాలము ముగియకముందే సెలవుపైగాని ఇంగ్లాండునకు వెడలిపోయినారు.

జాంభర్న్‌గారు నిన్న ఉదయము నాగపూరునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. వెంబడి కమిషనర ప్రయాగ ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి సి. డబ్ల్యు. గ్వీన్ గారుకూడ వెంబడిపోయిరి. వనహ్యాలాన్ గారు వారిచోటు కొంతకాలము పనిచేయుదురు.

చార్‌మినార్ సిగరెట్లు

చార్‌మినార్ సిగరెట్లలో ఉపయోగింపబడు పొగాకు నిపుణులచే ఏరుకొనబడినది. యిందువలన చార్‌మినార్ సిగరెట్లు మంచిరకము. ప్రసిద్ధమైన పొగాకుమాత్రమే ఉపయోగింపబడును.

అనేక ఉత్పత్తిస్థానములనుండి యీమాదిరి పీపాలలో పొగాకు చార్‌మినార్ సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీకి తేబడును.

చార్‌మినార్ సిగరెట్లు రుచిలో సమానము.

ఏలనన దానిలో ఉండునది

చాలమంచి పొగాకు

వజీర్ సుల్తాన్ అండు సన్సు

పెట్టనిదీపాలు

- కాయకష్టమువల్ల జీవించే నిరుపేద కుటీరాలలో—
- సిరిసంపదల తులతూగేవారి ఉన్నత సౌధరాజాలలో—

స్త్రీలే పెట్టనిదీపాలు

అందువల్లనే

- స్త్రీల ఆయురారోగ్యాలు
- స్త్రీల అందచందాలు
- స్త్రీ ముద్దుమురిపెములు

అంతముఖ్యం

గర్భాశయ రోగనివారణతో ఆయురారోగ్యాలు

సహజ ఋతుప్రవృత్తితో అందచందాలు

సంతానముతో ముద్దుమురిపెములు చెల్లించాలి

"లోధ్ర" సేవిస్తే

ఆరోగ్య జీవనము

సౌందర్య పోషణము

సత్సంతానము

తథ్యం తథ్యం తథ్యం

"లోధ్ర"అన్ని మందులషాపులలోనమదొరుకును

కేసరికుటీరం

రాయపేట :: మద్రాసు

ఐసుక్రీం తయారుచేయు సులభోపాయము

౧. ఒకసేరు పాలలో రెండుకోడిగ్రుడ్లు కలుపుము. పాలను బాగుగా కాచుచు కలుపుము. అనగా సేరుపాలు మూడు పావుసేరులు గావలయును.

౨. తర్వాత పాలనుదించి చల్లార్చుము. అవసరముకొలది యిష్టమున్న సువాసన బాదాం మొదలగునవి చేర్చుము.

౩. ఈమిశ్రమము తయారైనపిదప కొద్దిగా వేరేపాత్రయందు పోయుచు "ఫ్రీజెట్" క్రొత్తగా వినరబడిన డ్రైవినుచేర్చి కలుపుము. కొన్నినిమిషములలో ఐసుక్రీం తయారగును.

౪. ౧ పౌండు ఫ్రీజెట్ చాలును. పాలుయెంత చిక్కగానున్న ఐసుక్రీం అంతయే రుచిగానుండును. ఐసుక్రీం తయారుకు అలుమూనియం పాత్రలుత్తమములు.

వివరములకు, చూచుటకు మా షోరూంకు దయచేయుడు.

రంగనాథ్ రాఠీ

(ముర్లీధర్ తోటసమీపము)

నిజాంషాహిరోడ్ హైద్రాబాదుదక.

టెలిఫోన్ 680

Saba & Co'

వచ్చినవి! వచ్చినవి!!

రోహిణీపిక్చర్సువారి

గృహలక్ష్మి తెలుగుటాకి

విడిపాటలు

రు. 2-8-0 N. 8754	రెండుభారతవీరులార / వందే వందే మాతరం	నాగయ్య / లేక / గోపీనాథ్
రు. 2-8-0 N. 8755	రాధ అభాగ్యసోదరి / బిగి కౌగిట	నాగయ్య / కాంచనమాల

ప్రఖ్యాతిబడసిన పైఫిలిం రికార్డులు మావద్దదొరుకును. వలయువారీదిగువ అడ్రసుకు దయచేసిగాని, వీ.పీ.గా గాని పొందవచ్చును.

బి. జి. చిమలిగి,

[illegible] హైద్రాబాదు-దక్కన్.

రష్యాద్రోహులు మరికొందరు బైటపడుట

అన్య రాజ్యములతో సంధులు, కుట్ర సంఘములు

రష్యా చరిత్రలో అపూర్వమైన రాజద్రోహ నేరముల విచారణ

మంత్రులును, అధికారులును గలరు

మాస్కో ఫిబ్రవరి ౨౮

రెండవ తేదినాడు ఒక రాజ్యద్రోహ విచారణ ప్రారంభమగునని అధికార అఫిషల్ ప్రకటన అయినది.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వవర్గమునకు చేరిన ముఖ్యోద్యోగులలో ప్రముఖులగు వారనేకులు రాజ్యద్రోహ నిందకుపాలై యున్నారు. మొత్తము మీద ౨౧ మంది నేరస్థులగుదురు.

వారిలో ముఖ్యులు యగోడాగారు, వీరు పూర్వము సోవియట్ రష్యాశాఖకు సర్వాధికారిగానుండిరి.

బుకారిన్ గారు ఇజ్వెస్టియా అనుపేరుగల వార్తాపత్రికకు సంపాదకులుగా నుండిరి రష్యాలో ప్రచురింపబడు వార్తాపత్రికలన్నింటిలోను "ప్రవాద" పత్రిక అగ్రస్థానము వహించును. ఇజ్వెస్టియాపత్రిక యుండుమించు ప్రవాదతో సమానమైనది. ఇంతేకాక బుఖారిన్ గారు "కొమింటర్న్" అనగా అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంఘము పూర్వము అధ్యక్షులుగనుండిరి.

రకోవ్స్కీగారు యుక్రేయిను రాష్ట్రమున ప్రజాప్రతినిధుల సంఘమునకు అధ్యక్షులు.

గ్రింకోగారు సోవియట్ రష్యా రాజ్యమునకు ధనాగారశాఖ మంత్రి.

క్రెస్టిన్స్కీగారు విదేశాంగశాఖ సహాయ మంత్రి

రోజెన్గోల్ట్సు గారు విదేశ వ్యాపార శాఖమంత్రి.

ఇకావ్ గారు: సోవియటు రష్యాకు చెందిన ... గారు మొకటి ప్రధానమంత్రి. వారితోపాటు ఇకావ్ గారు అపదవిని పొందియుండిరి. వీరందరి పైనను నేరములు మోపబడినవి.

ప్రతివాదులందరును కలిసి కుట్రచేయుటకు ఒక నూతన సంఘమును నిర్మించియున్నారని నిందారోపణ చేయబడినది. సోవియటు రష్యాకు విరోధవర్గమగు ట్రాట్స్కీపక్షము, బుఖారిన్ పక్షము, మెన్షివిక్కు పక్షములను మూడింటిని ఒకటిగా చేర్చి రష్యాలో న్యాయ ప్రకారము ఏర్పడిన పరిపాలన విధానమునకు అపకారము చేయవలెనని వీరు తలపెట్టిరట. రాజద్రోహములు, హత్యలు, రహస్యాన్వేషణములు మొదలగు పనులను వీరు చేయించిరట. రష్యాకు విరోధులగు ఇతర రాజ్యములతో సంధిచేసికొని కొంత భూభాగమును సంపాదింపవచ్చునను మతతో ప్రస్తుత పరిపాలనను తల్లక్రిందు చేయుటకై వీరు కుట్రలు పన్నుచుండిరట

సూయజు కాలువ రక్షణలో ఇటలీ వంతు

బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో ప్రశ్న

లండను: ఫిబ్రవరి ౨౮

నేటిమధ్యాహ్నము కామన్సు సభలో విదేశ విషయములను గురించి అడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రధాని ఛేంబర్లేను గారు బదులు చెప్పిరి. వెడ్జివుడ్ బెన్ గారు సూయజ్ కాలువను రక్షించుటలో ఇటలీవారు ఎప్పుడయినను వంతు కోరిరా అని అడిగిరి.

౧౯౩౭ వ సంవత్సరమునుండి నేటివరకు ఇటలీవారట్టికోరికను కోరలేదనియు, అంతకు పూర్వమునకు సంబంధించిన పత్రములను ఇంకను పరిశీలించలేదనియు చాంబర్లేనుగారు బదులు చెప్పిరి.

జపాను ఆజయెడ ఇంగ్లండు అమెరికా బ్రిటను వైఖరి

టోకియో: ఫిబ్రవరి ౨౮

యాంగ్ట్సీక్యాంగ్ నదికి ఉత్తరమున చాల విశాలమగు ప్రదేశములో నున్న విదేశీయులందరు తమతమ ఆస్తులపై తమ ప్రభుత్వపు పతాకములను చక్రాంగ్రాని ఆ ప్రదేశమునుండి వెళ్లిపోవలెననని లోగడ జపానువారు అయా ప్రభుత్వములకు లేఖలనంపిరి.

ఈలేఖకు బ్రిటిషువారు తమప్రత్యుత్తరమును పంపిరి. అప్రదేశములోని బ్రిటిషుప్రజలు తమంతటతాము జపానువారు చెప్పినట్లు చేయవచ్చును. కాని ప్రజలుగాని బ్రిటిషు ఆస్తిగాని జపానుపైనిలబడి ఎదిరించకుండ జపానుఅధికారులు చూడవలెననియు, అట్లు ఎదిరించినయెడల అందువలన కలుగు నష్టములకు జపానువారే బాధ్యులని బ్రిటిషుప్రభుత్వము తలచుననియు ఈలేఖ తెలుపుచున్నది.

కార్డెల్ హల్ గారుకూడ ఇట్టివైఖరినే పూనిరని వాషింగ్టనునుండి తెలియుచున్నది.

సమిష్టిసంరక్షణ విధానము

ఫ్రెంచిప్రధాని చౌటెంప్సుగారు స్థిరపరచుట

చౌటెంప్సుగారి విశ్వాసతీర్మానము

పారిస్ ఫిబ్రవరి ౨౮

ఫ్రెంచి ప్రధాని గౌటెంప్సు గారు, చేంబరు వ్యవహారములపై చర్చలను ముగించుచు సమిష్టి సంరక్షణవిధానమును విడచినయెడల చిన్న ప్రభుత్వములు పెద్దప్రభుత్వములకు బలిఅగును గనుక తాము సమిష్టిసంరక్షణ విధానమును విడచిపెట్టమని చౌటెంప్సుగారు పలికిరి.

మనప్రభుత్వవిధానమునకు మణిపోసవంటిదయిన ఫ్రాన్సు బ్రిటిషుసఖ్యతకు ఎటువంటి భంగము రానీయము, కాని అనుగతముగ వచ్చుచున్న ఫ్రెంచి రిపబ్లికువిధానమును విడచిపెట్టము," అని చౌటెంప్సుగారు ఉపన్యసించిరి.

తరువాత అధికసంఖ్యాక పక్షములవారు తమందరుచేత ప్రభుత్వమువారు శాంతిని కాపాడవలెననియు, సమిష్టిసంరక్షణకొరకు చేసికొనిన ఒడంబడికలను, నానాజాతిసమితి సూత్రముల ప్రకారము చేసికొనిన ఒడంబడికలను ప్రభుత్వమువారు మన్నింతురనియు తమకు నమ్మకము గలదను తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి.

అది ఆమోదింపబడెను. ౪౩౯ మంది తీర్మానమునకు అనుకూలముగను ఇద్దరుమాత్రము ప్రతికూలముగను ఓటుచేసిరి.

కవి తల్లజుడు శ్రీ శివశంకర శాస్త్రిగారికి

స్వాదు మధురం లాంటిది
మీ వాక్కుం పథ
నికషి తోజ్వల స్ఫుటుల
పల్లవం లాంటిది మీ
హృదయము సుమం
నిండైన చందురునిలా
సుంటెంది మీ పెన్నోము
జ్వలిత జ్వాలోద్ధతిని
మించి తళతళా మెం
మెత్తుకుంటాయి మీ నయనాలు
రమ్య కార్తికలా
అవిరళ ప్రేమా
సంజ తెంజాయిలా
ప్రకృతి శోభా
ఇది మీ వ్యక్తిత్వంతో
అమరికమా చేసినాయి
అంధ్రదేశం పూర్తిగా ప్రేమకు
నివాళి అలవడింది.
యువకులలో భక్తిపెల్లుబికింది
అంధ్ర యువకులిని తిరిగి
కీర్తిశిఖరం మున్ను చేసేలాగ
మీ గంభీరమైన పద్యరచనను
మాకు ప్రసాదించండి బాబూ
ఇందుకు ప్రత్యామ్నాయం
అజరామరంగా రమణీయ
జామాన్ని ఆ చేతనంలాంటి
రాళ్లనూడా సంస్కరిస్తాయి.

హరిజన దేవాలయ ప్రవేశము

విజయనగర సంస్థానాధికారుల అలోచన

విశాఖపట్టణం ఫిబ్రవరి ౨౮

తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందలి దేవాలయములలోనికి అందరికి ప్రవేశమునిచ్చుచు మహారాజు ప్రకటన జరిగినప్పటినుండియు ఇచ్చటకూడ ముఖ్య దేవాలయములలో హరిజన ప్రవేశము కలుగజేయవలయునని ప్రజానాయకులు, కాంగ్రెసువారు ఎక్కువ పాటుపడుచున్నారు.

ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి విజయనగర సంస్థాన అధికారులు, సింహాచలం, రామతీర్థం శ్రీకూర్మం దేవాలయములలో హరిజనులకు ప్రవేశమిచ్చు విషయమై ఆలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ దేవాలయము లన్నియు సంస్థానాధీనమునందే యున్నవి. ఈ సందర్భమున సంస్థానాధికారులు ప్రజానాయకులు అచార హిందువుల బలమును సంపాదించుచున్నారు. యింతవరకు ఎవ్వరుకూడ ఈ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకులుగ నున్నట్లు అగుపించుట లేదు

(జనవాణి)

జపాను ఓడ నష్టములు

టోకియో: ఫిబ్రవరి ౨౮

చైనావిమానములు బాంబులువేసి ఒకజపాను కర్మాగారము, డిస్ట్రాయరును ముంచివేసెనని జపానువారు తెలుపుచున్నారు.

ఆస్ట్రియా పత్రికలకు వాగ్బంధము

వియన్నా: ఫిబ్రవరి ౨౮

జర్మనుప్రభుత్వమును గురించి ప్రతికూలముగా వ్రాయవలదని ఆస్ట్రియా పత్రికలు ప్రభుత్వముచేత కట్టడి చేయబడినవి.

The only Leading National *Bi-weekly* of the Andhra Provinces.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

GOLKONDA
The only out-standing effective medium for the ventilation of views and grievances of 70,00,000 Andhras of the Premier State

Volume 12

HYDERABAD-DECCAN

Monday 7th March 1938

Number 85

ప్రభుత్వము ఆంధ్ర అముద్రిత గ్రంధములు ప్రకటించునా?

శ్రీయుత సి. ఆర్. రెడ్డిగారు

హైద్రాబాదు నగరములోని వివిధసంస్థల పరిశీలించుట

కృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము

(స్వకీయవిలేఖరి)

హైద్రాబాదు, మార్చి 3

డాక్టర్ సి. ఆర్ రెడ్డిగారు మొదట శ్రీ కృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషా నిలయమును దర్శించిరి.

బాలికల ఉన్నతపాఠశాల, సుల్తానుబజారు

ఆంజనేయ సంస్కృతాంధ్ర పాఠశాల

జపానులో నిర్బంధసైనిక శిక్షణ

చైనా రష్యాతో స్నేహముచేయు చున్నదని భయము?

షాంగ్ హైవద్ద చైనా టప్పా పరీక్ష

గాంధి మహాత్మునికి ఆరోగ్యము చేకూరుట

బెంగాలుకు మహాత్మునిరాక

బెంగాలు మంత్రివర్గములో మార్పులు జరుగునను వదంతులు

తిరువాన్కూరు సంస్థాన స్థితిలో (క్రొత్త మారు)

వింటర్టను గారి పార్లమెంటు ప్రకటనచే కలిగినదని నాయకులు తెలుచుట

దివాన్ సర్ సీ పి. రామస్వామి అయ్యరుగారి ప్రకటన

నాంపల్లిలో మద్యపాననిరోధకసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బాదరాబాదు ప్రభుత్వ పాఠశాల

ఆస్సాం మంత్రులకు జీతములు ఇవ్వలేదు

తాత్కాలిక గవర్నరు పదవి కాంగ్రెసు ప్రధాని కియనందుకు అడ్జర్న్మెంటు

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో నోటీసు

నిర్బంధశాసనముల రద్దు

సరిహద్దు అసెంబ్లీ ఆమోదించుట

ఇపీఫకీరును దాచియుంచిరని మద్దాఖేల్ జిర్గాపై చర్య గైకొనదలచుట

కడపటివార్తలు

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad, Editor K Balakrishna Reddy